

Skrumsager Skau (V):

Sevesoulykken i Italien i 1977 har gjort os ekstra opmærksomme på dioxinforureningen, som efter de kendte oplysninger i langt overvejende grad stammer fra afbrænding af affald. Og desuden har vi jo nu anvendt analysemetoder, der kan spore de meget, meget små mængder, det her drejer sig om.

I det materiale, jeg har gennemlæst for at undersøge sagen, påstås det også, at dioxin dannes f.eks. ved grillstegning af gode, saftige oksekødsbøffer og ved rygning af tobak. Dermed er det fastslået, at der ved enhver forbrænding ved lave temperaturer, og når bestemte komponenter er til stede, dannes dioxiner, hvoraf der er mere end 200 forskellige – hvad miljøministeren også har nævnt – og hvoraf en enkelt er ekstraordinært giftig, den såkaldte Sevesodioxin, mens en række af de andre er ret harmløse.

De to nødvendige komponenter, der efter de nuværende oplysninger skal være til stede, er plantemateriale, f.eks. cellulose og træ, som indeholder lignin- og fenolforbindelser, og visse plastmaterialer, som ikke indeholder kloratomer. Den anden komponent er alle klorholdige stoffer, f.eks. klorholdigt plastmateriale, PVC osv. Dertil kommer så, at forbrændingstemperaturen skal ligge på omkring 500–700° C. Såfremt den ene komponent mangler ved forbrændingen, eller hvis temperaturen nærmer sig de 1.100° C, dannes der ingen dioxiner eller i alt fald kun i meget begrænsede mængder, og det er derfor, vi har gode muligheder for at gribe ind. Det er, forstår jeg, også miljøministerens udgangspunkt for den handlingsplan, som miljøministeren foreslog, og som vil blive forelagt for folketinget, forhåbentlig inden sommerferien. Denne skal danne udgangspunkt for de foranstaltninger, der løbende kan og skal træffes i årene fremover. Det er også vigtigt i denne sag, at vi ikke skræmmer uden at oplyse, hvad det drejer sig om.

Venstre kan tilslutte sig miljøministerens intentioner, og jeg vil gerne understrege et par ting. For det første er vores viden om dioxinudbredelsen, dannelsen af dioxiner og også giftvirkningen, hvad tidligere ordførere også har været inde på, meget begrænset, og derfor vil jeg gerne understrege, at det er meget vigtigt, at der foretages en række undersøgelser og en forskning af dioxinproblemet

og af de udslip, der i praksis forekommer fra vores forbrændingsanlæg, og som indgår i fødekæden, ligesom en undersøgelse af dioxins sundhedsskadelige virkning må iværksættes, og herunder må der selvfølgelig også fastsættes grænseværdier.

Jeg er også bekendt med, at man på et nordisk møde her i april måned blev enig om at undersøge dioxinindholdet i modermælk, og WHO kommer efter de foreløbige planer med en udredning engang i efteråret 1985, specielt om spædbørns ernæring med modermælk, herunder dioxinen i modermælk: Dioxin i modermælk er jo ubehageligt, men det er ikke faretruende på nogen måde.

Under hele dette udredningsarbejde er det meget vigtigt at have en udbygget kontakt med andre lande, og jeg har her nævnt WHO og også de nordiske lande. Miljøministeren har konkret nævnt kontakten med de svenske myndigheder, og jeg vil gerne spørge miljøministeren, om han har taget initiativ til at rejse problemet i EF-regie. Jeg tror, at vi ved en fælles indsats i EF, i Norden og også i organisationen WHO kan nå betydelige resultater.

For det andet vil jeg gerne understrege miljøministerens overordnede mål, som jo bør være alle danskes mål, nemlig at begrænse affaldsmængden. I dag udgør den affaldsmængde, der forbrændes i anlæg, næsten 1 kg affald pr. indbygger pr. dag. Hertil kommer så den mængde, der deponeres eller genanvendes, og oveni kommer den mængde, der går igennem vort kloaksystem. Derfor vil jeg gerne understrege miljøministerens idé om, at der bør iværksættes flere forsøg med genanvendelse og udvikling af nye emballagetyper, som ikke kan danne basis for dannelse af dioxiner, måske herunder forsøg med henblik på at undgå, at de to nødvendige komponenter, som kan danne dioxin, og som jeg nævnte i indledningen, ikke blandes og forbrændes sammen. Jeg vil også sige, at vi alle som mennesker har en forpligtelse til i det daglige at begrænse affaldsmængden; dér kan vi gøre meget.

For det tredje kommer vi ikke uden om, at en forbrænding af affaldet i miljøgodkendte anlæg er den bedste løsning til formindskelse af affaldsmængden, der ved forbrændingen volumenmæssigt reduceres til en tredjedel. Desuden kan vi ved forbrændingen genanvende overskudsvarmen, hvilket også er vig-